

Vejledning om obligatoriske målrettede efterafgrøder 2025

Juni 2025

Vejledning om obligatoriske målrettede efterafgrøder 2025

Denne vejledning er udarbejdet af
Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø
i 2025

Foto: Malene Aarslev Fich
© Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø

Ministeriet for Grøn Trepert
Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø
Nyropsgade 30
1780 København V
Tlf.: 33 95 80 00
E-mail: mail@sgav.dk
www.sgav.dk

ISBN 97887-85311-27-6

Indhold

1.	Indledning.....	4
1.1	Væsentlige ændringer i ordningen.....	4
1.2	Vigtige datoer.....	5
2.	Hvem er omfattet af et målrettet efterafgrødekrav.....	6
2.1	Her kan du se dit krav.....	6
3.	Sådan kan du opfylde dit krav.....	8
3.1	Efterafgrøder og alternativer til efterafgrøder.....	8
3.2	Dit tilsagn til målrettet kvælstofregulering modregnes automatisk i dit krav.....	9
3.3	Mulighed for dispensation.....	9
4.	Krav til efterafgrøder og alternativer.....	10
4.1	Krav og frister for etablering og destruering af efterafgrøder.....	10
4.2	Udskudt etablering.....	10
4.3	Krav til alternativer.....	11
4.4	Krav til beliggenhed m.v.....	11
5.	Sådan indberetter du obligatoriske målrettede efterafgrøder og alternativer.....	13
5.1	Hvis du overdrager et areal efter 31. juli 2025.....	14
6.	Kontrol og straf med bøde m.v.....	15
6.1	Særlig kontrol du skal være opmærksom på ved visse virkemidler.....	16
6.2	Konsekvens ved manglende etablering af efterafgrøder og alternativer.....	16
6.3	Styrelsens afgørelser.....	17
	Bilag 1.Krav om obligatoriske målrettede efterafgrøder i kystvandoplande.....	18
	Bilag 2.Retsgrundlag.....	20

1. Indledning

Formålet med ordningen målrettet kvælstofregulering er at sikre, at der sker en forbedring af miljøtilstanden i vores kystnære farvande, ved at begrænse udledningen af kvælstof fra landbruget via etablering af efterafgrøder eller alternative kvælstofreducerende virkemidler. I 2025 skal ordningen hente et indsatsbehov på ca. 3.500 tons kvælstof, hvilket svarer til ca. 365.000 ha efterafgrøder. Indsatsbehovet er i 2025 fordelt på 66 ud af de i alt 108 kystvandoplande.

Målrettet kvælstofregulering består af en frivillig og en obligatorisk del. Fra 3. februar til 28. april 2025 har det været muligt at søge om tilskud til etablering af efterafgrøder og alternativer i de kystvandoplande, hvor der er beregnet et indsatsbehov. På baggrund af placeringen af de indmeldte frivillige målrettede efterafgrøder og alternativer er der beregnet en restindsats i en række kystvandoplande, hvor indsatsbehovet ikke er blevet opfyldt. Det er derfor besluttet at udmelde et krav om etablering af obligatoriske målrettede eftergrøder i disse kystvandoplande. Det er ikke muligt at søge om kompensation for dette krav.

Denne vejledning beskriver reglerne for den obligatoriske del af målrettet kvælstofregulering, som fremgår af bekendtgørelsen om krav om etablering af målrettede efterafgrøder i planperioden 2025/2026. I vejledningen kan du læse om, hvem der er omfattet af et krav, hvordan kravet kan opfyldes, krav til efterafgrødetyper og alternativer til efterafgrøder, krav til beliggenhed, indberetning og kontrol samt straf med bøde.

1.1 Væsentlige ændringer i ordningen

Fristen for at søge dispensation fra det obligatoriske krav har hidtil været den 31. marts året efter efterafgrøderne skulle være udlagt, men denne frist har vist sig unødigt restriktiv i forhold til håndtering af en evt. kvotereduktion i forbindelse med kravet. Derfor udskydes fristen med et år, til den 31. marts året efter den planperiode som bekendtgørelsen omhandler, da dette passer med fristen for indberetningen af gødningsregnskabet for den pågældende planperiode.

Det fremgår derfor nu af vejledningens afsnit 3.3, at hvis du ønsker at søge dispensation for din virksomheds efterafgrødekrav i planperioden 2025/2026, skal du sende en anmodning til Landbrugsstotte-Geodata@sgav.dk senest den 31. marts 2027.

1.2 Vigtige datoer

28. april 2025	Frist for ansøgning om tilskud til målrettet kvælstofregulering
Juni 2025	Udmelding af obligatorisk krav
20. juli 2025	Frist for etablering af mellemafgørder
1. august 2025	Frist for etablering af græs, cikorie og visse kornafgrøder (dem, som ikke er nævnt nedenfor)
20. august 2025	Frist for etablering af følgende efterafgrøder: korsblomstrede afgrøder, honningurt, almindelig rug, stauderug, hybridrug, vårbyg, klinte, hjulkrone, morgenfrue og havre.
7. september 2025	Frist for sen etablering af de efterafgrøder, der ellers skulle etableres 20. august, og frist for tidlig såning af visse vinterafgrøder.
10. september 2025	Frist for indberetning i fællesskema af ændringer i placeringen af efterafgrøder eller valg af virkemiddel i tilsagn til målrettet kvælstofregulering
	Frist for indberetning af obligatoriske målrettede efterafgrøder og alternativer i skemaet Gødningskvote og Efterafgrøder (GKEA)
	Frist for indberetning af udskudt etablering af efterafgrøder og efterafgrødeblandinger med kvælstoffikserende arter, der sås senere end 20. august, i GKEA
20. september 2025	Mellemafgørder må destrueres, og der skal etableres vintersæd efter mellemafgørder
20. oktober 2025	Efterafgrøder må nedpløjes, nedvisnes eller på anden måde destrueres (undtaget udlæg i majs og efterafgrødeblandinger med kvælstoffikserende arter samt efterafgrøder på arealer der efterfølgende udtages permanent). Efterafgrøder skal efterfølges af en forårssået afgrøde, læs mere i afsnit 4.1
1. februar 2026	Efterafgrødeblandinger med kvælstoffikserende arter må nedpløjes, nedvisnes eller på anden måde destrueres. Efterafgrødeblandinger med kvælstoffikserende arter skal efterfølges af en forårssået afgrøde.
1. marts 2026	Udlæg i majs må nedpløjes, nedvisnes eller på anden måde destrueres

2. Hvem er omfattet af et målrettet efterafgrødekrav

Din bedrift er omfattet af et krav om obligatoriske målrettede efterafgrøder, hvis du har et efterafgrødegrundareal i et eller flere af de kystvandoplande, hvor der er udmeldt et krav.

Hvis du har fået tilsagn om tilskud til målrettet kvælstofregulering 2025, vil denne indsats blive modregnet i dit krav om obligatoriske målrettede efterafgrøder. Se nærmere om dette i afsnit 3.2.

I følgende tilfælde vil din bedrift dog være undtaget fra kravet:

- Hvis du pr. 31. juli 2025 har et samlet efterafgrødegrundareal på mindre end 10 hektar.
- Hvis din bedrift 1. februar 2025 var autoriseret til økologisk jordbrugsproduktion eller omfattet af en ansøgning herom.

2.1 Her kan du se dit krav

I bilag 1 kan du se, hvilke kystvandoplande der er omfattet af et krav om obligatoriske målrettede efterafgrøder, og hvor stort kravet er. Kravet er angivet som en procentdel af efterafgrødegrundarealet inden for kystvandoplandet, der skal etableres med obligatoriske målrettede efterafgrøder.

I Tast selv, som kan tilgås via styrelsens hjemmeside, kan du i Internet Markkort se et kort over krav om obligatoriske målrettede efterafgrøder, og du kan i Gødningskvote og Efterafgrødeskemaet (GKEA-skemaet) se, hvor stort kravet er for din bedrift.

På kortet "Krav om obligatoriske målrettede efterafgrøder 2025" i Internet Markkort kan du se, hvor stort kravet er i de kystvandoplande, som du har marker i. Kravet er angivet som en procentdel af efterafgrødegrundarealet i kystvandoplandet. Du kan se kravet på selve markkortet, eller du kan klikke på infoknappen og få oplysninger om navnet på kystvandoplandet og procentkravet.

Hvis du har et krav i flere kystvandoplande, skal du opfylde kravet for hvert kystvandopland. Hvis du f.eks. har et landbrug på 300 ha, med marker i 2 forskellige kystvandoplande. I kystvandopland 1 er der et obligatorisk krav på 35 pct. og i kystvandopland 2 er der ikke obligatorisk krav. Kravet til ha obligatoriske efterafgrøder beregnes ud fra efterafgrødegrundarealet for de marker der er beliggende i det enkelte kystvandopland og som bedriften råder over pr. 31. juli. Markerne der er beliggende i kystvandopland 1 har et efterafgrødegrundareal på 100 ha, dvs. kravet til obligatoriske målrettede efterafgrøder i kystvandopland 1 er på 35 ha. Det vil sige, der skal etableres 35 ha efterafgrøder eller tilsvarende alternativer til efterafgrøder på de marker der er placeret i kystvandopland 1. Der skal ikke etableres obligatoriske målrettede efterafgrøder i kystvandopland 2.

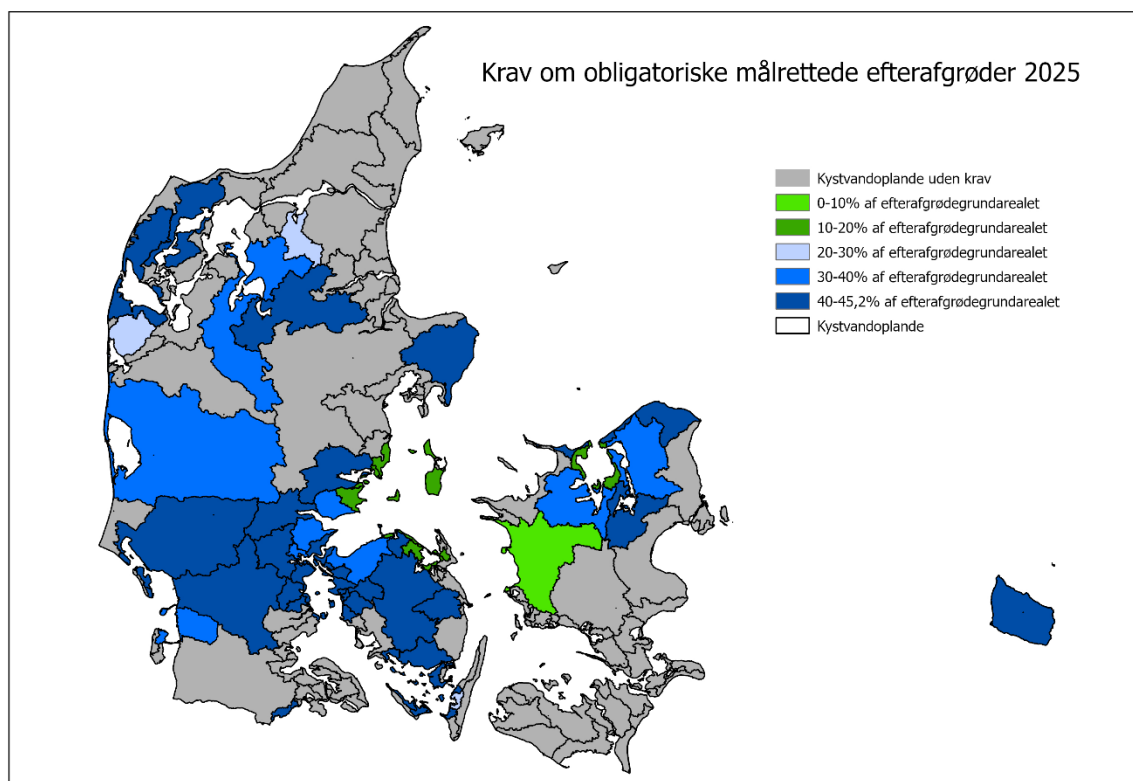
På siden "Opgørelse af efterafgrøder 2025" i GKEA-skemaet kan du også se, om du er omfattet af et krav om obligatoriske målrettede efterafgrøder. Dette vises i tabellen "Beregning af obligatorisk krav i målrettet kvælstofregulering". I tabellen kan du se, hvor stort dit endelige krav er i ha pr. kystvandopland, hvor mange ha frivillige målrettede efterafgrøder du evt. har tilsagn til inden for kystvandoplandet, og hvor mange obligatoriske målrettede efterafgrøder og alternativer du eventuelt har indberettet m.m.

Tabel "Beregning af krav til obligatoriske efterafgrøder"

J1	J2	J3	J4	J5	J6	J7	J8	J9	J10	J11
Kystvandopland ☺	Krav % ☺	Efterafgrødegrundareal ☺	Krav før tilsagn til målrettet kvælstofregulering er fratrasket (Bruttokrav) ☺	Ansøgte målrettede efterafgrøder (fra Fællesskema) ☺	Endeligt obligatorisk krav ☺	Indberettede obligatoriske alternativer ☺	Indberettede obligatoriske efterafgrøder ☺	Resultat ☺	Frdrag i kvoten ☺	Efterafgrøder, der anvendes til opfyldelse af krav ☺
	%	ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha	kg N	ha
Sum		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00

Kravet til antal hektar efterafgrøder på din bedrift bliver opgjort på baggrund af det efterafgrødegrundareal, som du råder over pr. 31. juli 2025 og har indberettet på siden "Markplan" i skemaet GKEA 2025.

På nedenstående kort kan du se, hvilke kystvandomplande der er omfattet af et krav om obligatoriske målrettede efterafgrøder i 2025. Vær opmærksom på, at kravene på kortet ikke er fratrukket de efterafgrøder og alternativer, som du har fået tilsagn til i den frivillige ansøgningsrunde, eller den godkendte kvotereduktion.

Hvis du for eksempel har fået tilsagn om 3 ha efterafgrøder i målrettet kvælstofregulering, og er omfattet af et krav om 4 ha obligatoriske efterafgrøder, så skal du kun udlægge 1 ekstra ha efterafgrøder for at opfylde dit krav. Hvis du derimod ikke har indmeldt efterafgrøder i den frivillige ansøgningsrunde til målrettet kvælstofregulering, og er omfattet af et krav om 4 ha obligatoriske efterafgrøder, så skal du udlægge 4 ha obligatoriske efterafgrøder eller alternativer.

Hvis du vil læse om love og regler

Til dette kapitel har vi brugt Bekendtgørelse **nr. XX af YY** om krav om etablering af målrettede efterafgrøder i planperioden 2025/2026:

- § 1 stk. 1 og 3 om hvem, der er omfattet af et krav
- Bilag 1 i bekendtgørelsen, der viser kravet for kystvandomplandene

3. Sådan kan du opfylde dit krav

Du kan opfylde det målrettede efterafgrødekrav ved af etablere efterafgrøder eller alternativer til efterafgrøder. Du kan anvende de samme alternativer til efterafgrøder som til pligtige efterafgrøder. Du kan også vælge at reducere din kvælstofkvote for planperioden 2025/2026.

3.1 Efterafgrøder og alternativer til efterafgrøder

Du kan anvende følgende efterafgrødetyper som obligatoriske målrettede efterafgrøder:

- Korsblomstrede afgrøder, fx olieræddike, gul sennep
- Korn, fx rug, havre eller byg
- Rent græs uden kløver
- Honningurt
- Cikorie
- Frøgræs der efter høst fortsætter som efterafgrøde
- Klinte
- Hjulkrone
- Morgenfrue

Du kan vælge at erstatte dine obligatoriske målrettede efterafgrøder med de samme alternative kvælstofvirkemidler, som kan anvendes til pligtige efterafgrøder. Du kan dog ikke anvende opsparede efterafgrøder, eller spare op med dine obligatoriske målrettede efterafgrøder.

- Mellemafgrøder
- Flerårige energiafgrøder
- Braklagte arealer
- Braklagte arealer langs søer og vandløb
- Tidlig såning af visse vinterafgrøder
- Reduktion i kvælstofkvoten for planperioden 2025/2026
- Efterafgrødeblandinger med kvælstoffikserende arter
- Brug af præcisionslandbrug

Da alternativerne har en anden kvælstofreducerende effekt end efterafgrøder, bruges en omregningsfaktor, som viser, hvor mange ha af et alternativt virkemiddel, der svarer til 1 ha efterafgrøder. Omregningsfaktorerne er tilsvarende dem, som bliver anvendt i det pligtige efterafgrødesystem. Du kan se omregningsfaktorerne i tabel 1.

Tabel 1: Alternativer til målrettede efterafgrøder og deres omregningsfaktor	
Alternativ til efterafgrøder	Omregningsfaktor fra alternativ til efterafgrøde
Mellemafgrøder	2 ha til 1 ha efterafgrøder
Tidlig såning af visse vinterafgrøder	1,9 ha til 1 ha efterafgrøder
Braklagte arealer	1 ha til 2 ha efterafgrøder
Braklagte arealer langs søer og vandløb	1 ha til 4 ha efterafgrøder
Flerårige energiafgrøder	0,8 ha til 1 ha efterafgrøder
Efterafgrødeblanding med kvælstoffikserende arter	1 ha til 1 ha
Præcisionslandbrug	11 ha til 1 ha efterafgrøder
Reduktion af kvælstofkvoten	110/175 kg kvælstof* til 1 ha efterafgrøder
*Dette afhænger af, hvor meget organisk gødning der anvendes på bedriften. Anvendes der mindre end 80 kg N/ha på bedriften, er omregningsfaktoren 110 kg N/ha, mens bedrifter, der anvender 80 kg N/ha eller derover, skal benytte omregningsfaktoren 175 kg N/ha	

I afsnit 4.1 kan du læse om krav og frister for etablering og destruering af efterafgrøder.

3.2 Dit tilsagn til målrettet kvælstofregulering modregnes automatisk i dit krav

Hvis du har fået tilsagn om tilskud til målrettet kvælstofregulering 2025, vil denne indsats blive modregnet i dit krav om obligatoriske målrettede efterafgrøder. Det er kun det antal ha, opgjort i ha målrettede efterafgrøder, som du har fået tilsagn om tilskud til inden for det kystvandopland, hvor der er et målrettet efterafgrødekrav, der anvendes til at reducere dit krav i kystvandoplandet. Den frivillige indmeldte kvotereduktion for planperioden 2025/2026, som du har fået godkendt i den frivillige ansøgningsrunde, og som fremgår af dit tilsagnsbrev, vil også reducere dit målrettede efterafgrødekrav.

Dit krav om obligatoriske målrettede efterafgrøder vil automatisk blive nedskrevet, hvis du har fået tilsagn til målrettet kvælstofregulering 2025 og/eller fået godkendt nedsat kvælstofkvote i planperioden 2025/2026. Dine tilsagnsoplysninger og godkendt nedsat kvælstofkvote bliver automatisk overført fra fællesskemaet til GKEA-skemaet. Her indgår de i opgørelsen af dit krav om obligatoriske målrettede efterafgrøder. Du skal åbne dit Gødningskvote- og efterafgrødeskema, gå til siden "Opgørelse af efterafgrøder 2025" og trykke på "opdater". Når skemaet er opdateret, vil du kunne se kravet i tabel "Beregning af obligatorisk krav i målrettet kvælstofregulering" fra trukket din frivillige indsats.

Dit målrettede efterafgrødekrav bliver reduceret med det antal ha omregnet til ha efterafgrøder, som du har fået tilsagn om tilskud til. Dette gælder også selvom du efterfølgende har trukket arealer ud af dit tilsagn.

Hvis du har foretaget ændringer i dit fællesskema, eksempelvis opdelt en mark, skal du huske at overføre ændringerne til GKEA-skemaet for at undgå problemer med overlap mellem alternative anvendelser af efterafgrøder eller alternativer på de enkelte marker. Sidst i september genberegnes GKEA-skemaet, hvor data fra fællesskemaet også indgår. Hvis der er et overlap mellem arealer, hvor du har søgt tilsagn om tilskud til målrettet kvælstofregulering og arealer med krav om obligatoriske målrettede efterafgrøder eller pligtige- og husdyrefterafgrøder, kan det udløse en manuel sagsbehandling af hele fællesskemasagen. Du skal være opmærksom på, at ændringer til ordningen skal indberettes senest 10. september 2025.

3.3 Mulighed for dispensation

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø kan efter en konkret vurdering give dispensation fra det obligatoriske krav, hvis alle bedriftens arealer er blevet overdraget inden opgørelsen af det obligatoriske krav, og det obligatoriske krav er opfyldt via overdragets tilsagn om tilskud til målrettet kvælstofregulering. Det kan for eksempel være i forbindelse med et generationsskifte. Dispensationen vil altid være under forudsætning af, at de indmeldte virkemidler i tilsagnet til målrettet kvælstofregulering er etableret, og kravene i tilsagnet er opfyldt.

Hvis du ønsker at søge dispensation for din virksomheds efterafgrødekrav i planperioden 2025/2026, skal du sende en anmodning til Landbrugsstotte-Geodata@sgav.dk senest den 31. marts 2027.

Hvis du vil læse om love og regler

Til dette kapitel har vi brugt Bekendtgørelse nr. X af Y om krav om etablering af målrettede efterafgrøder i planperioden 2025/2026:

- § 4 om tilladte efterafgrødetyper
- § 3 stk. 3 om at frivillig indsats fratrækkes i kravet

4. Krav til efterafgrøder og alternativer

Reglerne for obligatoriske målrettede efterafgrøder følger som udgangspunkt reglerne for de pligtige efterafgrøder. Det gælder både i forhold til etableringen, destruering og hvilke typer af efterafgrøder, du kan anvende samt krav til alternative virkemidler.

[Vejledning om regler for pligtige og husdyrefterafgrøder og dyrkningsrelaterede tiltag.](#)

4.1 Krav og frister for etablering og destruering af efterafgrøder

Etableringen skal ske efter normale driftsmæssige principper for at opnå en effektiv kvælstofoptagelse i efteråret. Efterafgrøderne skal fremstå veletablerede og dækkende for at kunne blive godkendt. Læs mere om kontrol af dækningsgraden i kapitel 6.

Etablerer du efterafgrøder i majs, skal du være særligt opmærksom på, at efterafgrøderne er veletablerede.

Du skal etablere dine obligatoriske målrettede efterafgrøder senest 1. august 2025. Korsblomstrede afgrøder, klinte, hjulkrone, morgenfrue, honningurt, almindelig rug, stauderug, hybridrug, vårbyg og havre kan dog etableres til og med 20. august 2025.

Arealer med obligatoriske målrettede efterafgrøder skal efterfølges af en forårssået afgrøde i 2026. Som alternativ til en forårssået afgrøde kan du vælge at etablere blomsterbrak eller bestøverbrak i foråret 2026 efter obligatoriske målrettede efterafgrøder etableret i efteråret 2025. Du kan læse mere om de to braktyper i Vejledning om grundbetaling og tilskudsberettigede arealer for 2025. Hvis du ønsker at etablere solceller på et areal, hvor der har været efterafgrøder året før, skal du være opmærksom på disse regler.

[Vejledning om grundbetaling og tilskudsberettigede arealer](#)

Hvis arealerne indgår i en tilskudsordning eller projekt med permanent udtagning pr. 1. januar 2026, er du undtaget fra kravet om en forårssået afgrøde. Undtagelsen omfatter statsligt eller EU-finansierede tilskudsordninger og projekter, som har til formål permanent at ekstensivere og/eller vådgøre landbrugsjorder, dvs. klima-lavbundsprojekter, vand- og klimaprojekter, og tilskudsordninger, der omfatter tinglyst deklaration om permanent ekstensivering. Efterafgrøder på arealer, der udtages permanent, må ikke nedpløjes, nedvisnes eller på anden måde destrueres, inden arealerne ekstensiveres permanent med tinglyst deklaration.

Efterafgrøderne må tidligst nedpløjes, nedvisnes eller på anden måde destrueres den 20. oktober 2025. Efterafgrøder udlagt i majs må dog tidligst nedpløjes, nedvisnes eller på anden måde destrueres den 1. marts 2026. Efterafgrødeblandinger med kvælstoffikserende arter må tidligst destrueres den 1. februar 2026. Vær opmærksom på, at der kan være andre krav til tidspunkt for destruktion under GLM 6.

Du kan læse mere om kravene under GLM 6 på vores hjemmeside om konditionalitet.

Vær opmærksom på, at der er flere konditionalitetskrav, som du skal leve op til, eksempelvis social konditionalitet og konditionalitet på dyreområdet. Du kan læse mere om konditionalitet på vores hjemmeside.

[Gå til hjemmeside om konditionalitet](#)

4.2 Udskudt etablering

Hvis du ikke kan nå at etablere dine efterafgrøder senest 20. august, har du mulighed for at udskyde etableringen af de efterafgrøder, der skal etableres senest 20. august. Du kan udskyde etableringsdatoen fra 20. august til 7.

september. Hvis du vælger at udskyde etableringen af dine obligatoriske målrettede efterafgrøder, vil du få reduceret din kvælstofkvote. Du kan se en oversigt over kvotereduktioner for så-tidspunkter i tabel 2.

Du skal indberette på hvilke af dine marker, du vil anvende en udskudt etableringsfrist. Du kan således godt indberette udskudt etablering på nogle af dine marker, mens andre etableres til den oprindelige frist 20. august.

Du skal indberette udskudt etablering af obligatoriske målrettede efterafgrøder (21. august - 7. september) i Gødningskvote- og efterafgrødeskemaet på siden "Markplanen" i kolonne C36 senest 10. september.

Tabel 2: Nedsættelse af kvælstofkvoten ved udskydelse af så-tidspunktet for målrettede efterafgrøder		
Udbragt organisk gødning i planperioden 2023/2024	Målrettede efterafgrøder i 2025 sået i perioden	Kvotekorrektion pr. ha målrettede efterafgrøder
Mindre end 80 kg N/ha	21. august – 24. august	8,8
	25. august – 28. august	16,5
	29. august – 7. september	30,9
80 kg N/ha eller derover	21. august – 24. august	14,2
	25. august – 28. august	26,6
	29. august – 7. september	49,8

Du kan vælge at få kvotereduktion på dagsbasis, så din virksomhed tilskrives efterafgrødeeffekten og den afledte kvotereduktion for den faktiske så-dato frem for i de nuværende flerdages så-intervaller. Det betyder, at reduktionen af din kvælstofkvote regnes ud fra den specifikke dag, du etablerer dine efterafgrøder efter den 20. august. Vær dog opmærksom på, at du kun kan få kvotereduktion på dagsbasis, hvis du kan dokumentere etableringsdatoen vha. præcisionsudstyr. Dokumentationen skal bestå af følgende:

- Logfil i SHAPE-format, der kan dokumentere at du har udført positionsbestemt og datobestemt såning af dine efterafgrøder.
- Husk, at dokumentationen skal opbevares i 5 år fra udløbet af planperioden 2025/2026 da denne skal kunne fremvises i forbindelse med en eventuel kontrol.

Reduktion af kvælstofkvoten på dagsbasis følger reglerne for pligtige og husdyrefterafgrøder. Du kan læse mere om reglerne for udskudt etablering af efterafgrøder og se en oversigt over kvotereduktioner på dagsbasis i vejledning om regler for pligtige og husdyrefterafgrøder og dyrkningsrelaterede tiltag.

[Du finder vejledningen om pligtige og husdyrefterafgrøder og dyrkningsrelaterede tiltag her](#)

4.3 Krav til alternativer

Du kan som tidligere nævnt vælge at erstatte dine obligatoriske målrettede efterafgrøder med de samme alternativer, som du kan anvende til pligtige efterafgrøder. Reglerne for alternativerne til obligatoriske målrettede efterafgrøder følger reglerne for alternativer til pligtige efterafgrøder.

Du kan læse mere om krav til etablering m.m. af de enkelte alternativer i [Vejledning om regler for pligtige og husdyrefterafgrøder og dyrkningsrelaterede tiltag](#)

4.4 Krav til beliggenhed m.v.

De obligatoriske målrettede efterafgrøder og alternativer skal etableres inden for det kystvandopland, hvor du har et krav. Hvis du har marker i to kystvandoplande, og der kun er udmeldt et krav i det ene opland, skal du altså etablere dine obligatoriske målrettede efterafgrøder eller alternativer i det kystvandopland, hvor kravet er udmeldt.

Obligatoriske målrettede efterafgrøder og alternativer kan ikke benyttes til at opfylde krav om pligtige-, husdyrefterafgrøder, eller til opfyldelse af betingelser for tildeling af op til 230 kg kvælstof fra organisk gødning pr. hektar harmoniareal, der er fastsat i bekendtgørelse om jordbrugsvirksomheders anvendelse af gødning. Arealer med obligatoriske målrettede efterafgrøder og alternativer må ikke være omfattet af et tilsagn om tilskud til kvælstofreducerende virkemidler fra 2025 (frivillige målrettede efterafgrøder).

Hvis du vil læse om love og regler

Til dette kapitel har vi brugt Bekendtgørelse **nr. X af Y** om krav om etablering af målrettede efterafgrøder i planperioden 2025/2026:

- § 3 stk. 1 om krav om efterfølgende forårssået afgrøde eller blomster- eller bestøverbrak samt undtagelse for arealer, der udtages permanent
- § 4 om etableringsfrister
- § 6 om krav til beliggenhed
- § 7 om at obligatoriske og frivillige målrettede efterafgrøder ikke kan være på samme areal
- § 8 om at efterafgrøder eller alternativer ikke må anvendes til anden regulering

5. Sådan indberetter du obligatoriske målrettede efterafgrøder og alternativer

Hvis du ønsker at opfylde dit krav til obligatoriske målrettede efterafgrøder med en reduktion af kvælstofkvoten i planperioden 2025/2026, skal du ikke foretage dig yderligere. Vi beregner det manglende areal med obligatoriske målrettede efterafgrøder og omregner det til et træk i din kvælstofkvote, som du vil kunne se på siden "Opgørelse af efterafgrøder 2025" i dit Gødningskvote- og efterafgrødeskema 2025.

Hvis du ønsker at opfylde dit krav ved etablering af efterafgrøder eller alternativer, skal du indberette placeringen af dine obligatoriske målrettede efterafgrøder eller alternativer på markniveau i Gødningskvote- og efterafgrødeskemaet senest 10. september 2025. Har du allerede indberettet skemaet tidligere, skal du huske at køre beregningen "hent marker" og "opdater skema" inden du indberetter dine obligatoriske efterafgrøder. Derved opdateres oplysningerne fra dit Fællesskema vedr. målrettet kvælstofregulering (kolonne C33).

Du skal indberette efterafgrøderne og alternativerne på siden "Markplan" ved at sætte hak i kolonne C34, der hedder "Obligatoriske efterafgrøder eller alternativer i målrettet kvælstofregulering". Du skal huske også at angive, om du anvender efterafgrøder eller alternativer til efterafgrøder i rullemenuen i kolonne C37. Hvis du anvender præcisionslandbrug, skal du vælge dette i kolonne C38.

C31	C33	C34	C35	C36	C37	C38	C39
Kystvandopland	Anvendt til målrettet kvælstofregulering i Fællesskema (ej kvotereduktion)	Obligatoriske efterafgrøder eller alternativer i målrettet kvælstofregulering	Pligtige og husdyr-efterafgrøder eller alternativer	Så-tidspunkt ved sen etablering af efterafgrøder	Efterafgrøder eller alternativer	Præcisionslandbrug tilmeldt ordning	Areal med efterafgrøder og alternativer, omregnet til efterafgrøder
id							ha
113000046	☐	☐	☐	dd-mm-åååå ☐	Vælg...	Ingen ordning	0,00

På siden "Opgørelse af efterafgrøder 2025" kan du se beregningen af dit obligatoriske krav. I felterne D – I kan du se dit krav, hvor mange ha obligatoriske målrettede efterafgrøder og alternativer, du har indberettet i markplanen samt hvor meget du evt. vil blive reduceret i kvoten.

Obligatoriske efterafgrøder i målrettet kvælstofregulering ?	
D. Dit samlede krav til obligatoriske efterafgrøder er	0,00 ha
E. Indberettede obligatoriske efterafgrøder	0,00 ha
F. Indberettede alternativer til obligatoriske efterafgrøder (omregnet til efterafgrøder)	0,00 ha
G1. Krav der ikke opfyldes med indberettede efterafgrøder/alternativer	0,00 ha
H. Du har valgt fradrag i kvoten 2024/2025 som følge af manglende obligatoriske efterafgrøder på i alt	0,00 kg N
I1. Indberettede obligatoriske efterafgrøder, der anvendes til at opfylde kravet (udløser eftervirkning)	0,00 ha

Du kan læse mere om indberetningen af efterafgrøder i brugerguiden til skemaet Gødningskvote og Efterafgrøder og se film om indberetningen på styrelsens hjemmeside

[Find brugerguiden her under "Gødningskvote og Efterafgrøder"](#)

5.1 Hvis du overdrager et areal efter 31. juli 2025

Hvis du overdrager et areal til en anden landbruger efter 31. juli 2025, vil arealet fortsat indgå i beregningen af dit krav om obligatoriske målrettede efterafgrøder. Du vil derfor fortsat kunne indberette og anvende arealet til at opfylde dit målrettede efterafgrødekrav. Den nye ejer eller forpagter vil ikke kunne anvende arealet til at opfylde et eventuelt krav om obligatoriske målrettede efterafgrøder, og arealet vil ikke indgå i beregningen af den nye ejers eller forpagters krav.

Du er ansvarlig for at sikre dig, at betingelserne for at anvende arealet til at opfylde det målrettede efterafgrødekrav er opfyldt, herunder at kontrolmyndigheden har adgang til arealet i forbindelse med kontrol på stedet. Du kan f.eks. indgå en privatretlig aftale med den nye erhverver af arealet om, at betingelserne skal forblive opfyldt.

Hvis du vil læse om love og regler

- Bekendtgørelse nr. X af Y om krav om etablering af målrettede efterafgrøder i planperioden 2025/2026:
- § 9 om indberetning
- § 12 om reduktion af kvælstofkvoten

6. Kontrol og straf med bøde m.v.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø gennemfører kontrolbesøg i forbindelse med det målrettede efterafgrødekrav. På kontrolbesøget vil vi kontrollere, om det indberettede areal med efterafgrøder eller alternativer er etableret inden for de kystvandoplande, hvor du har et krav om obligatoriske målrettede efterafgrøder.

Du har på kontrollen mulighed for at anvise et andet areal etableret med efterafgrøder eller alternativer, end det du har indberettet til at opfylde dit obligatoriske målrettede efterafgrødekrav, hvis følgende betingelser er opfyldt:

- Arealet er indtegnet på det markkort, der er tilknyttet indberetningen i Gødningskvote- og efterafgrødeskemaet. Arealet skal således være et areal, som virksomheden driver den 31. juli 2025
- De øvrige betingelser for arealer med målrettede efterafgrøder eller alternativer til målrettede efterafgrøder er opfyldt for arealet
- Kontrolmyndigheden har adgang til arealet i forbindelse med kontrol på stedet

Hvis du har nedskrevet dit indberettede areal med obligatoriske målrettede efterafgrøder eller alternativer efter indberetningsfristen 10. september 2025, vil det reducerede areal altid ligge til grund for kontrollen. Det gælder uanset, om du kan anvise andre arealer ved kontrollen, som er større end det indberettede areal med obligatoriske målrettede efterafgrøder eller alternativer. Du har mulighed for at reducere dit indberettede areal indtil den 31. januar 2026, eller indtil der er varslet kontrol, eller kontrollen er påbegyndt.

Kontrolbesøg i forbindelse med obligatoriske målrettede efterafgrøder og alternativer vil blive gennemført i perioden fra midt september frem til forbuddet mod destruktion ophører (se regler for destruktion i afsnit 4.1). Et eventuelt opfølgende kontrolbesøg, fx ved etablering af efterafgrøder i majs, vil blive gennemført senere på året eller i vinteren 2026.

Vi kontrollerer følgende:

- Om der er udlagt et areal med efterafgrøder eller alternativer, der svarer til det registrerede areal i skemaet Gødningskvote og efterafgrøder 2025
- Om efterafgrøderne og alternativerne er placeret i det kystvandopland, hvor de er indberettet
- Om mindstekravet til efterafgrødernes dækningsgrad er opfyldt
- Om der er anvendt tilladte arter
- Om etablerings- og destrueringsfrister er overholdt

Du kan være omfattet af flere forskellige efterafgrødeordninger. Betingelserne er de samme i forhold til så-tidspunkt og plantearter for de forskellige typer af efterafgrøder og alternativer. Der må dog ikke være fysisk overlap mellem de efterafgrøder og alternativer, du anvender til at opfylde dit krav om obligatoriske målrettede efterafgrøder og de andre efterafgrødeordninger.

Da kontrolperioden for efterafgrøder strækker sig over september og oktober måned, vil der i starten af kontrolperioden kunne godkendes en efterafgrøde, som ikke er stor og veludviklet, hvis der samtidig er en jævn fremspiring af efterafgrødeplanter. Ved kontrol af sent etablerede efterafgrøder anvendes en differentieret kontrolmodel. Tabel 3 viser de dækningsgrader, vi anvender som grundlag for kontrollen af efterafgrøder med undtagelse af græsudlæg i majs. Græsudlæg i majs har særlige krav til dækningsgrader, som fremgår af tabel 4.

Tabel 3: Efterafgrødernes dækningsgrad i forhold til kontroltidspunkt

Periode, hvor kontrollen gennemføres	Seneste så-tidspunkt for efterafgrøder (mindstekrav til dækning)			
	20. august	24. august	28. august	7. september
11/9 – 14/9	15%	0%*	0%*	0%*
15/9 – 20/9	20%	5%	0%*	0%*
21/9 – 25/9	25%	10%	0%*	0%*
26/9 – 1/10	30%	15%	5%	0%*
2/10 – 6/10	35%	20%	10%	0%*
7/10 – 19/10	40%	25%	15%	10%

*Der skal dog være synlige tegn på etablering af efterafgrøder i form af f.eks. udsæd eller fremspiring.

Tabel 4: Græsudlæg i majs: Dækningsgrad i forhold til kontroltidspunkt

Kontroltidspunkt		Krav til minimumsdækningsgrad*
2024	September	2 %
2024	Oktober	2 %
2024	November	5 %
2024	December	10 %
2025	Januar	20 %
2025	Februar	20 %

*hvis dækningsgraden ikke er tilstrækkelig for arealer ned til 100m², vil disse blive underkendt.

Tabellerne er et redskab til at vurdere, om efterafgrøderne er etableret efter normale driftsmæssige principper med henblik på en effektiv kvælstofoptagelse i efteråret. I den vurdering inddrages et mindstekrav til efterafgrødernes dækningsgrad for at kunne vurdere sandsynligheden for, om etableringen er sket til det indberettede så-tidspunkt. Tabellerne tager udgangspunkt i en minimumsdækningsgrad.

Du kan læse mere om kontrollen i kontrolinstruksen på vores hjemmeside.

[Gå til hjemmeside om kontrol.](#)

6.1 Særlig kontrol du skal være opmærksom på ved visse virkemidler

Kontrollen af kvælstoffikserende blandinger omfatter dels en kontrol af dækningsgraden og af tilladte arter på marken og en bilagskontrol af frøblandingen, herunder tilladte arter og blandingskravet. I forbindelse med kontrol af præcisionsjordbrug skal du kunne fremvise dokumentation for at tiltagene er udført korrekt.

Læs mere om kontrol af kvælstoffikserende arter og præcisionslandbrug i vejledning om regler for pligtige og husdyrefterafgrøder og dyrkningsrelaterede tiltag.

[Gå til vejledningen](#)

6.2 Konsekvens ved manglende etablering af efterafgrøder og alternativer

Hvis det på en kontrol konstateres, at du inden for et kystvandopland ikke har etableret det antal ha med obligatoriske målrettede efterafgrøder eller alternativer, som du har indberettet i GKEA-skemaet, kan det medføre en bøde.

Reglerne for udstedelse af bøde følger reglerne for manglende etablering af indberettede pligtige og husdyrefterafgrøder. Du kan læse mere i vejledning om regler for pligtige og husdyrefterafgrøder og dyrkningsrelaterede tiltag.

[Gå til vejledningen](#)

6.3 Styrelsens afgørelser

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljøs afgørelser efter bekendtgørelsen kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Hvis du vil læse om love og regler

Til dette kapitel har vi brugt Bekendtgørelse om krav om etablering af målrettede efterafgrøder i planperioden 2025/2026:

- § 11 om kontrol
- § 15 om udstedelse af bøde

Bilag 1. Krav om obligatoriske målrettede efterafgrøder i kystvandoplande

I ansøgningsrunden for den frivillige ordning har det været muligt at søge om tilskud til etablering af målrettede efterafgrøder og alternative virkemidler i de oplande, hvor der har været beregnet et behov for at reducere kvælstofudledningen. Efter ansøgningsfristen har vi for hvert enkelt opland opgjort effekten af de indmeldte efterafgrøder og udregnet den specifikke kvælstofreducerende effekt på baggrund af retentionen ved de anmeldte placeringer. For de oplande, der ikke er nået i mål i forhold til indsatsbehovet, er der fortsat et behov for at reducere kvælstofudledningen. I tabellen vises restindsats i hektar for hvert opland, samt kravets størrelse vist som en procentdel af efterafgrødegrundarealet. I afsnit 2.1 kan du læse, hvordan kravet for den enkelte bedrift beregnes på baggrund af kravet i procent af efterafgrødegrundarealet.

Kystvandoplandets nummer (ID108)	Kystvandoplandets navn	Efterafgrødekravets størrelse i kystvandoplandet angivet i procent af efterafgrødegrundarealet
1	Roskilde Fjord, ydre	38,7
2	Roskilde Fjord, indre	44,5
24	Isefjord, ydre	15,2
56	Østersøen, Bornholm	44,8
59	Nærå Strand	45,2
68	Lindelse Nor	29,8
72	Kløven	43,6
74	Bredningen	45,2
80	Gamborg Fjord	43,4
82	Aborg Minde Nor	41,4
83	Holckenhavn Fjord	45,2
92	Odense Fjord, ydre	13,1
93	Odense Fjord, Seden Strand	45,2
107	Juvre Dyb	37,7
108	Avnø Vig	44,7
109	Hejlsminde Nor	43,3
113	Flensborg Fjord, indre	43,3
120	Knudedyb	45,2
121	Grådyb	41,1
122	Vejle Fjord, ydre	39,1
123	Vejle Fjord, indre	43,8
124	Kolding Fjord, indre	44,0
125	Kolding Fjord, ydre	37,4
127	Horsens Fjord, ydre	15,8
128	Horsens Fjord, indre	45,2
129	Nissum Fjord, ydre	26,5
132	Ringkøbing Fjord	35,2
140	Djursland Øst	42,5
157	Bjørnholms Bugt, Riisgårde Bredning, Skive Fjord og Lovns Bredning	39,9

158	Hjarbæk Fjord	40,2
165	Isefjord, indre	39,3
200	Kattegat, Nordsjælland	40,9
204	Jammerland Bugt og Musholm Bugt	5,3
212	Faaborg Fjord	45,2
214	Det sydfynske Øhav	43,1
217	Lillebælt, Bredningen	44,8
219	Århus Bugt syd, Samsø og Nordlige Bælthav	19,3
224	Nordlige Lillebælt	38,6
231	Lillebælt, Snævringen	45,2
232	Nisum Bredning	41,2
236	Thisted Bredning	44,3
238	Halkær Bredning	28,5

Bilag 2. Retsgrundlag

Bekendtgørelse nr. XX af YY om krav om etablering af målrettede efterafgrøder i planperioden 2025/2026.

Bekendtgørelse nr. XX af YY om næringsstofreducerende tiltag og dyrkningsrelaterede tiltag i jordbruget for planperioden 2025/2026

Bekendtgørelse nr. 1053 af lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om næringsstofreducerende tiltag.

